

ENTORNS

PANORAMA DE L'ARQUITECTURA ACTUAL

Enric Taltavull Femenias
Arquitecte

A primers d'any es va iniciar un cicle de conferències mensual, organitzat conjuntament per l'Ateneu de Maó i la Demarcació de Menorca del Col·legi d'Arquitectes. S'ha anomenat «Obra i Recerca», en correspondència al perfil dels conferenciants, implicats en el disseny d'obres, però també, i aquesta es una dimensió necessària per l'arquitectura que es vol remarcar, en la recerca.

Molts d'ells son docents de la seva disciplina. El cicle es desenvolupa actualment per videoconferència, gràcies a la plataforma contractada per l'Ateneu de Maó, però esperem tenir sessions presencials en el futur, ja que el cicle s'estén fins al maig de 2022. El programa, dissenyat per el nostre col·lega Toni Vidal, abasta la presentació d'un important grup d'equips o estudis d'arquitectura del nostre entorn, predominantment catalans de la darrera generació en actiu.

El panorama de l'arquitectura actual es extraordinàriament interessant. Hem de

destacar el paper de Barcelona com a metròpoli creadora de tendències en el món de l'arquitectura. Tothom coneix la importància que el modernisme va tenir a finals del XIX i començament del XX en la renovació formal i de materials. Després, durant la II República, el Gatpac, secció catalana del Gatepac, va fomentar el progrés de l'arquitectura fins a acabar la guerra civil. En els anys 50, es constitueix a Barcelona l'anomenat Grup R, amb arquitectes implicats en la recuperació de l'estil modern, l'arquitectura racionalista que a l'inici del franquisme es va proscriure per motius ideològics.

A partir d'aquell moment, es va recuperant la llibertat de creació en el món de l'arquitectura, arribant als exemples d'arquitectura icònica estesos arreu del món a finals del XX i començaments d'aquest segle.

El treball fet a Catalunya, i també a Mallorca i Madrid que mostra el cicle de conferències, suposa una ruptura amb aquella arquitectura icònica que exemplifica de manera paradigmàtica la ciutat de Dubai. Estem en una posició post crisi econòmica, i de crisi interna de la professió de l'arquitectura pel balanç entre oferta i demanda, per la pandèmia i per la ineficiència de les Administracions en la regulació normativa i en la gestió de les llicències. En aquest moment, des de l'arquitectura s'està molt

atent als nous reptes, que son esmorteir la petjada ecològica de la construcció, millorar la resposta dels edificis en la demanda energètica i interactuar amb el client, participant fins i tot en la generació de l'encàrrec.

◆ **L'ARQUITECTE HA INCREMENTAT** la seva implicació en la societat, fent atenció prioritària al patrimoni i l'entorn preexistent, especialment en les rehabilitacions necessàries per posar al dia els habitatges antics i edificis obsolets, que poden tenir un nou ús i una nova vida. La integració d'elements del passat en estructures actuals. Parlem també d'arquitectura col·laborativa, a on l'arquitecte, juntament amb el client, dissenya espais intimistes, a on es reutilitzen les parts aprofitables de l'edifici

preexistent, per tant, d'una economia circular que obre noves perspectives de disseny, i d'una atenció rigorosa al confort i estalvi energètic. El moment actual te connexió amb els anys 50, a on el grup R, nascut a arrel d'un programa de construcció d'habitatges socials, va impulsar una transformació de l'arquitectura, amb un horitzó social. Avui, descartat el monumentalisme de les arquitectures espectaculars del canvi de segle, parlem de la voluntat d'encarar els nous reptes, amb les disponibilitats reals dels clients, i canviant el concepte cap a arquitectures que encaixin amb els objectius 20-30 de l'ONU, de desenvolupament sostenible, i amb un concepte d'estil compatible amb les preexistències i radicalment modern.

Tot aquest panorama es pot seguir en el cicle de conferències «Obra i Recerca», programat conjuntament per l'Ateneu de Maó i la Demarcació Menorca del Col·legi d'Arquitectes. L'arquitectura ens dona aixopluc i conforma les nostres ciutats. S'ha de conèixer, i el cicle, obert a tots els públics, ens pot donar una informació precisa del que s'està creant en aquests moments en el nostre entorn. Vos convido a seguir-lo. No vull acabar sense agrair el treball de l'equip de col·laboradors que fa possible el cicle: Manu, Lluís, Joana i Dinorah, per part del Coaib; Bep i Martí per part de l'Ateneu.